

Sustav upravljanja zdravljem i
sigurnošću na radu - **ISO 45001:2018**

Zašto i kako uvesti ISO 45001:2018

Mladen Priskiċ, dipl. ing. stroj.

gprojekt@optinet.hr

Mob. 098 559 418

ISO 45001 – Zašto i kako ga uvesti?

Zašto i kako uvesti ISO 45001?

.... nije komplicirano!

ISO 45001 – Zašto i kako ga uvesti?

Podimo od zakonskog okvira: **Zakon o zaštiti na radu, članak 1., stavak 2.:**

“Svrha ovoga Zakona je sustavno unapređivanje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu, sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi s radom”.

Zakon o ZNR vs. ISO 45001:2018

Zakon o ZNR

vs.

ISO 45001:2018

Što treba poduzeti?

Kako to provesti?

Reaktivan pristup

Proaktivan pristup

Procjena rizika kao temelj

Procjena rizika kao temelj

-

Stalno poboljšanje (t.10.3)

Poslodavac i ovlaštenici

Uprava, svi zaposlenici

Zakon o ZNR vs. ISO 45001:2018

PRISTUP RJEŠENJU		
Tema	Zakon o ZNR	ISO 45001:2018
Vodstvo i opredjeljenje	Obveza poslodavca! Dio obveza nije sankcioniran u slučaju neispunjenja zahtjeva.	5.1 Vodstvo i opredjeljenje Uprava mora demonstrirati vodstvo i opredijeljenost u odnosu na OHS sustav upravljanja .....
Savjetovanje s radnicima	Članci 33. i 34.	5.4 Konzultacije i sudjelovanje radnika Organizacija mora uspostaviti, provoditi i održavati proces(e) konzultacija i sudjelovanja radnika .....
Identifikacija opasnosti i procjena rizika	Članak 18.	6.1.2 Prepoznavanje opasnosti i procjena rizika i prilika Organizacija mora uspostaviti, provoditi i održavati stalan i proaktivan proces ...
Eliminacija opasnosti i smanjivanje rizika	Pravilnik o izradi procjene rizika	8.1.2 Uklanjanje opasnosti i smanjenje OHS rizika Organizacija mora uspostaviti, provoditi i održavati proces(e) za uklanjanje opasnosti i smanjivanje OHS rizika primjenom sljedeće "hijerahijske kontrole":....

Zakon o ZNR vs. ISO 45001:2018 (nastavak)

PRISTUP RJEŠENJU		
Tema	Zakon o ZNR	ISO 45001:2018
Određivanje pravnih zahtjeva	Zakon i Pravilnici	6.1.3 Utvrđivanje zakonskih i ostalih zahtjeva Organizacija mora uspostaviti, provoditi i održavati proces(e) za: a) određivanje i pristup ažurnim zakonskim i ostalim zahtjevima ...
Kompetencija (osposobljavanje)	Članci 27. do 30.	7.2 Kompetentnost Organizacija mora: a) utvrditi potrebnu kompetenciju radnika... b) osigurati kompetentnost radnika ...
Spremnost na izvanredne situacije (zaštita od požara, evakuacija i spašavanje)	Članak 55.	8.2 Pripravnost i odaziv u izvanrednim situacijama Organizacija mora uspostaviti, provoditi, i održavati proces(e) potrebne za pripremu i odgovor na potencijalne izvanredne situacije...

ISO 45001:2018 – Aktivni okvir!

ISO 45001:2018 – Proaktivnost zahtjeva	
Tema	Značaj
5.2 OHS Politika	Fokusirana, obvezujuća izjava Uprave...dostupna zainteresiranim stranama...osnova za postavljenja ciljeva...podložna kritičkoj ocjeni
5.3 Organizacijske uloge, odgovornosti i ovlasti	Na svim razinama... jasno definirane obveze i odgovornosti
5.4 Konzultacije i sudjelovanje radnika	Moguće realizirati isključivo uz radnike u poziciji subjekata! Značaj vertikalne komunikacije unutar organizacije.
7.2 b) Kompetentnost radnika	Obveza osiguranja kompetentnosti radnika (uključujući sposobnost prepoznavanja opasnosti) na temelju odgovarajuće edukacije, osposobljavanja ili iskustva;

ISO 45001 - Zašto?

Uprava; Vlasnici; Nadležna državna tijela

Cjelovita implementacija i primjena sustava ISO 45001

- jamči zakonsku usklađenost
- zaštićenost i zadovoljstvo radnika, lojalnost tvrtki
- otklon mogućnosti prijave i kazni inspeksijskih tijela (unutarnja prosudba, vanjski prosuditelj pa tek onda inspekcija)
- povećanu dostupnost nepovratnih sredstava iz domaćih i EU fondova
- olakšanu suradnju s velikim inopartnerima
- porast ugleda tvrtke.

ISO 45001 - Zašto?

Radnici

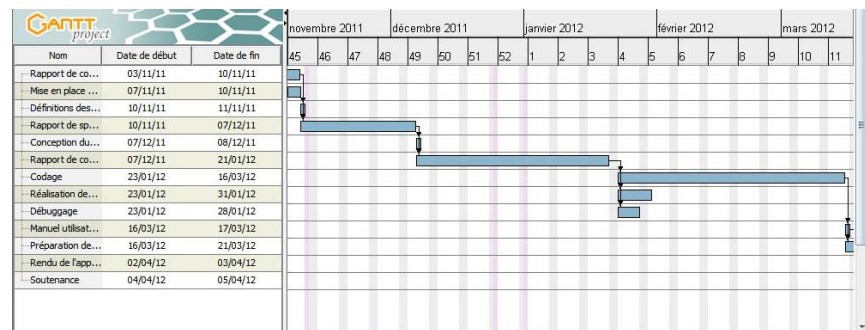
- Cjelovita implementacija i primjena sustava ISO 45001:
  - predstavlja dokaz o uključenosti Uprave o pitanju sigurnosti i zdravlja na radnom mjestu
  - omogućuje razumijevanje opasnosti povezanih s radnim mjestom, time i adekvatno postupanje
  - osigurava uključenost radnika u proces procjene i određivanja mjera za sprečavanje akcidenata i bolovanja.

ISO 45001 – Kako?

Primjenom odgovarajuće metodologije i sudjelovanje svih zainteresiranih strana!

Implementacija sustava upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu je **PROJEKT***!

*ISO 9000:2015 – T. 3.4.2

jedinstveni proces koji se sastoji od skupa koordiniranih i nadziranih aktivnosti s definiranim datumom početka i završetka, a provodi se zbog ostvarenja cilja u skladu s određenim zahtjevima uzimajući u obzir ograničenja u pogledu vremena, troškova i resursa.

ISO 45001 – Kako?

Projektni pristup podrazumijeva:

- Izradu Plana projekta (ciljevi, rokovi, resursi); (PLAN)
- Definiranje uloga i odgovornosti (PLAN)
- Praćenje realizacije i poduzimanje nužnih mjera (DO)
- Postavljanje kriterija za ocjenu uspješnosti (CHECK)
- Zaključak projekta i analizu učinjenog (ACT).

PREPOZNAVANJE OPASNOSTI

(ISO 45001:2018 , T. 6.1.2)

Čimbenici koje treba uzeti u obzir pri prepoznavanju opasnosti:

- a) Prošli incidenti, uključivo izvanredne situacije i uzroke
- b) Prirodu djelatnosti organizacije, socijalni čimbenik
- c) Rutinske i nerutinske operacije i situacije
- d) Izvanredne situacije
- e) Osobitosti aktivnosti, uključujući praktičnost pripreme i izvršenja posla, mogućnost pojavljivanja ljudi u opasnoj zoni, pouzdanost tehnološke sigurnosne opreme za sve kategorije radnika
- f) Promjene u organizaciji, njenim aktivnostima, procesima (uključivo outsourcing, proizvode, sirovine, materijal i sustav upravljanja)
- g) Promjene u znanjima i informacijama o opasnosti.

Planiranje aktivnosti (ISO 45001:2018, T. 6.1.4)

Planirati implementaciju, integraciju i uvođenje u procese sustava upravljanja koji su relevantni:

Praktična iskustva pri implementaciji i auditiranju sustava upravljanja

Uprave i vlasnici - problemi:

- Nerazumijevanje svrhe i namjene sustava OHS (reaktivni vs. proaktivni pristup)
- Nepoznavanje zakonskih i ostalih zahtjeva (preporuka: čitanje zakona od kraja prema početku)
- Niska razina osobnog angažmana i demonstracije osobnog opredjeljenja
- Izgovaranje na troškove razvoja i održavanja sustava
- Loše upravljanje raspodjelom uloga i odgovornosti
- Nezainteresiranost za poboljšavanje sustava.

Praktična iskustva pri implementaciji i auditiranju sustava upravljanja

Radnici – problemi:

- Isključivanje iz procesa analize, planiranja i provedbe
- Neprovođenje treninga
- Nepoznavanje vlastitih prava
- Strah od zamjeranja nadređenim u slučaju isticanja problema
- Niska upućenost u zakonske i druge zahtjeve
- Niska upućenost u normativnu OHS dokumentaciju
- Niska osviještenost (npr. korištenje OZS, neprijavlivanje slabosti i nepostojanje prijedloga za poboljšanje).

Praktična iskustva pri implementaciji i auditiranju sustava upravljanja

Radnici – čimbenici poticaja:

- Kvalitetno informiranje i poduka/treninzi
- Stimulacija prijedloga za poboljšavanje
- Jasno isticanje radnih uputa na mjestu primjene
- Demonstracija osobne opredijeljenosti rukovodećih struktura
- Sankcioniranje postupanja nesukladnih postavkama i zahtjevima OHS sustava.

Praktična iskustva pri implementaciji i auditiranju sustava upravljanja

Auditori sustava upravljanja – negativni nalazi:

- Nepostojanje opredjeljenosti Uprave
- Loše proveden proces prepoznavanja, praćenja i vrednovanja usklađenosti zakonskih i drugih zahtjeva
- Podmetanje dokumenta “Procjena rizika” nastalog na temelju zakonske obveze poslodavca (ZOR), iz kojeg je evidentno da radnici nisu sudjelovali u izradi procjene
- Izbjegavanje odgovornih pojedinaca da dokumentiraju i analiziraju “near-miss” situacije
- Općenito slabo razvijene auditorske vještine.

Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu

Zahvaljujem na pozornosti!

Kontakt:

qprojekt@optinet.hr

Mob. 098 559 418